

DCJ-1601100101061700 Seat No. _____

B. A. (Sem. VI) (CBCS) (WEF-2016) Examination

July - 2022

Sanskrit

Sankhyakarika (Common Paper for 2015 & 2016)

Time : $2\frac{1}{2}$ Hours]

[Total Marks : 70

- १ नीचेनाभांथी कोर्षपश चार कारिकाओने सविस्तर समझवो : १४
- 1 Explsin in detail any **Four** of the following कारिकाs : 14
- (i) दुःखत्रयाभिघाताज्जिज्ञासा तदभिघातके हेतौ ।
दृष्टे साऽपार्था चैनैकान्तात्यन्ततोऽभावात् ॥
- (ii) स्वां स्वां प्रतिपद्यन्ते परस्पराकूतहेतुकां वृत्तिम् ।
पुरुषार्थ एव हेतुर्न केनचित्कार्यते करणम् ॥
- (iii) तत्र जरामरणकृतं दुःखं प्राप्नोति चेतनः पुरुषः ।
लिङ्गस्याविनिवृत्तेः तस्माद् दुःखं स्वभावेन ॥
- (iv) अतिदूरात् सामीप्यात् इन्द्रियधातान्मनोऽनवस्थानात् ।
सौक्ष्म्याद् व्यवधानात् अभिभवात् समानाभिहाराच्च ॥
- (v) सर्वं प्रत्युपभोगं यस्मात्पुरुषस्य साधयति बुद्धिः ।
सैव च विशिनष्टि पुनः प्रधानपुरुषान्तरं सूक्ष्मम् ॥
- (vi) सौक्ष्म्यात्तदनुपलब्धिर्नाभावात् कार्यतस्तदुपलब्धेः ।
महदादि तच्च कार्यं प्रकृतिसरूपं विरूपं च ॥
- २ सांख्याचार्य-परंपरा विशे विस्तृत नोध लभो. १४
- 2 Write a detailed note on the साङ्ख्याचार्य-परम्परा. 14
- अथवा / OR**
- २ सांख्यदर्शनना भूण सिद्धांतो समझवो. १४
- 2 Explain the main doctrines of the साङ्ख्यदर्शनम्. 14
- ३ साङ्ख्यकारिकाभां निरूपित प्रकृति अने पुरुषनी विभावना स्पष्ट करो. १४
- 3 Explain the concept of प्रकृति and पुरुष as depicted in साङ्ख्यकारिका. 14

अथवा / OR

DCJ-1601100101061700]

1

[Contd...

3	सांख्यदर्शन भुजभ मोक्षविचारः	१४
3	मोक्षविचारः according to साङ्ख्यदर्शनम्.	14
४	सांख्यदर्शनना 'पुरुषबहुत्व'ना विचारने विगते यर्थो.	१४
4	Discuss in detaile the idea of पुरुषबहुत्व in साङ्ख्यदर्शनम्.	14
अथवा / OR		
४	प्रकृतिना अस्तित्व अंगेनी दलीलो यर्थो.	१४
4	Discuss the arguments of existence of प्रकृति.	14
५	नीयेनामांथी कोर्षपश बे पर टूंकनीध लपो :	१४
5	Write short notes on any two of the following :	14
	(i) साङ्ख्यदर्शनस्य प्रयोजनम्	
	(ii) षोडशकस्तु विकारः	
	(iii) सत्कार्यवादः	
	(iv) त्रिविधः सर्गः	